AZƏRBAJÇAN TIBB ƵURNALЬ

№ 4—5 (46-47)

MƏS'UL REDAQTOR
ƏZIZ ƏLIJEV

MƏS'UL REDAQTOR ƏVƏZI PROF. P. P. POPOV
MƏS'UL REDAQTOR ƏVƏZI DOS. H. K. ƏLIJEV

REDAQSIJA QOLLEGIJASЬ YZVLƏRI:

Dos. M. HYSEJNOV (Xalq Sihijjə Qomisarь),
prof M. QƏDIRLI, prof. N. I. ANSEROV,
prof. M. TOPCIBAŞEV, prof. I. I. ŞIROQOQOROV,
prof. V. A. TARNOQRADSKIJ

MƏS'UL KATIB
prof. M. Ə. ƏFƏNDIJEV

ƏZIZ ƏLIJEV

Az. Tiвв Institutunun daha вir qələвəsi.

20 il вundan əvvəl Vladimir Ilic Lenin inqilaвdan qaвaqkь nəsl haqqьnda jazmьşdь: „Biz, ən dəzylməz zylymly və əzaвlь həjat keciririk. Biz nəslə, atalarьmьzdan aqьr kecir". Indi isə gənçlərimiz dejə вilər ki: „Biz tam şən jaradьçьlьq və xoşвəxtlik həjatь keciririk. Atalarьmьza nisвət вiz nəslə coq jyngyl kecir". (Pravda, вaş məqalə, 13/IV-36 il, № 103).

Zira, sevgili rəhвərimiz jol. Stalinin dediji kiвi „Bizim inqilaвьmьz jalьnьz qapitalistlərin zənçirini qьrьв xalqa azadlьq vermək dejil, вəlkə hələ xalqa varlь həjat ycyn maddi şərajit də verən jeganə вir inqilaвdьr". (Pravda, 13/IV-36 il, № 103).

Bu gyn əlkəmiz və вytyn dynja, aвortlarьn qədəqən edilməsi, doqan qadьnlara jardьm edilməsi və i. a. haqqьndakь deqret, УIQ(в)P MQ Ijun plenumu qərarlarь və SSRI Qonstitusijasьnьn lajihəsi kiвi diqqətə lajiq tarixi qərarlarda artьq sosializm səmərələrindən istifadə edən sovet gənçlərinin şən əmək və məişətinin parlaq mənzərəsini gəryr. Bu gənçlər əz atalarьndan və kecmiş nəsillərdən daha xoşвəxtdirlər. Həmin вu tarixi qərar, qommunist partijasьnьn, sovet həkymətinin və şəxsən jeni həjatьn jaradьçьsь olan xalqlarьn rəhвəri' jol. Stalinin daimi qajqьsь, dynjada ən qydrətli və ən xoşвəxt xalq olduqumuz ycyn, вizdə uçsuz-вuçaqsьz sosialist vətənimizə qarşь dərin sədaqət, məhəввət və sosialist əməjində jeni entuziazm ojadьr.

Bizim sovet gənçləri polad əridir, kəmyr və neft cьqarьr, onlar qьzьl mə'dənlərini işləjir və Arqtiqanь fəth edir, onlar metro, jeni şəhərlər, jeni zavodlar tikir, onlar taxta-şalman hazьrlajьr, pamвuq вeçərir və tədaryk edir, onlar nəqlijjatь inkişaf etdirir və elmi kəşfijjatda вulunur, onlar tanqlar və təjjarələr syryrlər; onlar məktəв və ali məktəвləri doldururlar, onlar carpьşьr, cətinliklərə qələвə calьr, oqujur, çoşqun və myxtəlif çihətli həjatla jaşajьr, вu həjat əzy isə Qommunist partijasь və onun sevgili rəhвəri jol. Stalinin rəhвərliji altьnda jaradьlьr.

Gənçlərin 10-çu Qomsomol qurultajьnda, вu gənç vətənpərvərlər, Stalin tə'limini almьş qartallar,—jol. Qosarevin dili ilə səjlədilər ki: „Biz gənçlər—sovet vətənimizin patriotlarьjьq, tarixi taleimizin sahiвi əzymyzyk." (Pravda, 13/IV-36 il).

Bytyn gənçlər jol. Qosarevin dili ilə Qremlin triвunasьndan jol. Stalinə, partijaja, Sovet həkymətinə səjlədilər ki: „вiz vətənimizi sevirik və onu mydafəə etməjə hazьrьq, cynky o вirinçi sosialist devlətidir, вurada insan insan tərəfindən istismar olunmajьr, вurada insan həjatь və insan, ləjaqətilə tiçarət aparьlmajьr, вurada myxtəlif millətlərin miljonlarça əməkcilərin вəjyk dostluqu inkişaf edir. Biz, əz vətənimizi sevirik və onu mydafəə etməjə hazьrьq, cynky onun zəngin zavodlarь,

fabriqalarь, dəmir jollarь, texniqasь vardьr, cynky onun topraƣь mynʙitdir, topraƣьnьn icərisində olan fajdalь qazьntьlar tykənməzdir, cajlarь, gəlləri və dənizləri qyvvətli və coq suludur—və ʙunlarьn hamьsь ʙizim ɵz malьmьzdьr". (Pravda, 13/IV-1936 il). Jol. Qosarevin ʙu sɵzləri, ʙizim ʙytyn cicəklənən və şən həjatlь gənçlərimizin sɵzləri, ɵlkəmizin və onun oƣullarьnьn qydrətinə ʙaƣlьdьr.

Sosialist vətənimizin azman myvəffəqijjətlərilə janaşь olaraq sənajeimizin, kənd təsərryfatьmьzьn və mədənijjətimizin ʙytyn sahələrində geniş sosialist vətənimizin xalqь ycyn xoşʙəxt, şən və varlь həjat jaradьlьr. Və ʙiz ʙytyn ʙu xoşʙəxt və şən həjat ycyn xalqlarьn ʙɵjyk rəhʙəri jol. S t a l i n ə minnətdarьq.

Əməkci kytlələrinin mədəni və saƣlamlьq jyksəlişi dəxi ʙɵjyk Stalinin adь ilə sьqь surətdə mərʙutdur. Qaʙaqlarь məktəʙ və tiʙʙ jardьmьnьn nə olduƣunu ʙilməjən jerlərdə, indi, qommunist partijasь, sovet hɵkyməti və şəxsən jol. S t a l i n i n sajəsində ʙizim məktəʙlərimiz, xəstəxanalarьmьz, qluʙlarьmьz və jyksək ixtisaslь işcilərin xidmət gɵstərdiji digər mədəni myəssəsələrimiz var. Lenin-Stalin partijasьnьn rəhʙərliji altьnda jaranmьş, ʙɵjyjyʙ və mɵhkəmlənmiş, ʙizim Tiʙʙ Institutumuz da Sovetlər Ittifaqьnьn sajsьz mədəni oçaqlarь sьrasьna daxildir.

Bɵjyk rəhʙərimiz jol. Stalinin partijanьn 17-çi qurultajьndakь gɵstərişləri və onun staxanovcular myşavərəsindəki cьqьşь, Qremldə sovetlər Azərʙajçanь nymajəndələrinin qəʙulu, ASSR-və onun rəhʙərlərinin L e n i n ordenilə təltif edilməsi, YIQ(ʙ)P MQ Ijun Plenumunun qərarlarь, təşəʙʙyscysy və jaradьçьsь olan jol. S t a l i n, aʙortlarьn qadaƣan edilməsi haqqьndakь deqret SSRI Qonstitusijasь projeqti ʙytyn çəʙhələrdə, xysusən qadrolar hazьrlamaq, ʙu çymlədən sosialist sihijjəsi ycyn qadrolar hazьrlamaq çəʙhəsində jenilməz sosialist quruluşunun genişləndirilməsi ycyn jeni perspeqtivlər acdь.

Sevgili rəhʙərimiz jol. Stalinin „qadrolar hər şeji, həll edir" şiarь 5/V-35 ildə Qьzьl ordu aqademiqlərinin ʙuraqьlьşьndakь nitqi) qydrətli staxanovculuq hərəkatьnьn genişləndirilməsilə parlaq surətdə syʙutə jetdi.

Partija və hɵkymətin qərarlarьnь həjata kecirmək əsasьnda Az. Dev. Tiʙʙ Institutu, Institutun tədris istehsal və mədəni işlərinin ʙytyn çəʙhələrində ʙɵjyk myvəffəqijjətlər əldə etdi.

ATI ɵzynyn 1922 ildən ʙəri mevçudijjəti ərzində ɵlkəjə 2286 təʙiʙ vermiş; ʙunlardan 870 tyrk, ʙu çymlədən 272 tyrk qadьnьdьr.

Tiʙʙ Institutundan cьqmьş təʙiʙlərin coqu uzun illər ərzində sosialist sihijjəsi ycyn qadro hazьrlamaq işinə az əmək sərf etməmişlər və hali-hazьrda ʙu çəʙhədə məs'ul vəzifələr daşьjьrlar, məsələn: jol. M. Hysejnov, P. Tarxanov, Ə. Ismajьlov, Z. Məhəmmədov, S. Tatevosov, prof. Ə. Əfəndijev və sajirə.

Hali-hazьrda tələʙələr qadrosunun artma dinamiqasь coq qyvvətlənmişdir. 1919-20 tədris ilində 490 tələʙəmiz, ʙunlardan 127 tyrk vardьsa, indi ʙizim 2116 tələʙəmiz var, ʙunlardan 1290 tyrk, ʙu çymlədən 588 tyrk qadьnьdьr. Tələʙələr qontingentinin coq artmasь ymumən aqademik işcilərin və xysusən tyrk aqademik işcilərinin çiddi surətdə artmasь ilə izah edilir. 1919-20 tədris ilində ATI-da 12 professor, 2 dosent və 57 assistent vardьsa, hali-hazьrda 30 professor, 51 dosent və 131 assistentimiz var, ʙunlardan da: 8 professor, 39 dosent və 97 assistent tyrkdyr.

Tiʙʙ Institutu təmamilə staʙil dərs kitaʙlarь və proqramlarьna kecmiş, tədris metodunun artьq dərəçədə jaqşьlaşmasьna nail olmuşdur. Bununla janaşь olaraq, tələʙələri tyrk dilində dərs kitaʙlarь ilə tə'min etmək, ilavə qonsultasija məşƣələləri təşkil etmək, tələʙələrin mystəqil iş metodlarьnь jaqşьlaşdьrmaq, ejni zamanda onlarьn ʙiliklərinə qijmət

verilməsində gɵzə carpan liʙeralizm və digər şapdьrmalarla çiddi myʙarəzə aparmaq jolu ilə, myvəffəqijjət kejfijjəti coq jyksəldilmişdir.

Tiʙʙ Institutu aqademik qadrolarьnьn artmasь ilə onun elmi-tədqiqat işləri də artmьş və artmaqdadьr. 1920 ildə 2 elmi əsər jazьlmьşdьsa, indi institut 1469 elmi əsər ʙuraqmьşdьr. Buraqьlmьş əsərlər arasьnda ʙaş jeri Pat. anatomija—176 əsər (əməkdar elm xadimi prof. Şiroqoƣorov) və Histologija qafedrasь (prof. Milman) dutur. Çari tədris ilinin ijununa qədər ATI 42 nɵmrə Az. Tiʙʙ zurnalь, tyrk dilində 50 tədris kitaʙь və 59 nɵmrə „Tiʙʙi qadro uƣrunda" ƣəzetə ʙuraqmьşdьr.

Institut, partija və hɵkymətin direqtivlərini myvəffəqijjətlə jerinə jetirərək, Ymum Ittifaq ali məktəʙləri və texniqumlarьnьn jarьşьnda iştirak etmiş və nətiçədə iki dəfə fəxri fərmanla və 50000 manat pul ilə mykafatlanmьşdьr. Bundan ʙaşqa, Institut, qardaş respuʙliqalarьn Ali Tiʙʙ Məktəʙlərilə jarьşda ʙulunur. Tələʙələr və aqademik işciləri arasьnda içtimai-sijasi və internasional kytləvi tərʙijəvi işləri məfkurəvi-sijasi səvijjə və revolysion sajьqlьƣь jyksəltmək işləri sahəsində ʙɵjyk işlər aparьldьƣьnь qejd etməlidir; məsələn, Institutda trotskist qontraʙandist Soqolov, ʙɵjyk hakimijjətcilik şovinistqasь Zuliani və jerli millətci tələʙə Səfərəlijeva və Əlijev ifşa edilmiş və qovulmuşlar. Opportunist, ƣənimətci və aferist Jedigarov ifşa edilmiş və i. a. Partija təşkilatь opportunistləri, millətciləri və iki yzlyləri ifşa edərək hər ʙir qommunistin qarşьsьnda dyşmənləri ifşa etmək ycyn jorulmaz, ajьq ʙolşevik sajьqlьƣь vəzifəsini qojaraq hər ʙir qommunistdən sьnfi dyşmənə qarşь zəruri silah olan ɵz sijasi səvijjəsini jyksəltmək haqqьnda sistematik hesaʙat verməji tələʙ edir. Bu məqsədlə ATI-da partija tarixi dərnəkləri, QGI dərnəkləri, rəƣʙət ʙəsləjənlər dərnəkləri, leninizm dərnəji, həmcinin partija qaʙinəsi təşkil olunmuşdur.

Sosialist sihijjəsi ycyn jyksək qvalifiqasijalь mytəxəssislər hazьrlamaq işində əldə edilmiş myvəffəqijjətlərlə ʙəraʙər ATI işlərində noqsanlar hələ də az dejil, ʙuna dajir jaqьn zamanlarda mətʙuatda, Azərʙajçanьn Q(ʙ)P VRQ qərarlarьnda gɵstərilmişdi, və jalnьz amansьz saƣlam ʙolşevik ɵzyny tənqidi genişləndirməklə ʙytyn noqsanlarьmьzь aşikara cьqararьq və gələçək ʙuraqьlьşda qadrolar hazьrlamaq çəʙhəsində daha gɵzəl nətiçələr əldə edə ʙiləçəjik.

Azərʙajçanьn Q(ʙ)P MQ və BQ, Azərʙajçan SSR Xalq Qomissarlar Şurasьnьn və şəxsən jol. M. Ç. B a ƣ ь r o v və H. R ə h m a n o v u n gyndəlik qajƣьsь və jardьmь sajəsində, ATI ʙɵjyk Tiʙʙ şəhərçiji inşa edir.

YIQ(ʙ)P MQ Ijun Plenumu qərarlarьnь, aʙortlarьn qadaƣan edilməsi haqqьndakь qanunu və dynjada ən gɵzəl Stalin Qonstitutsijasьnь ATI ʙɵjyk jaradьçьlьq və tədris istehsal həjatьnьn jyksəlişilə qarşьlajьr.

ASSR ʙilavasitə SSRI-na daxil olmasь və Ittifaq-respuʙliqa Xalq Sihijjə Qomissarlьƣьnьn təşkili, Sovetlər Azərʙajçanьnьn artmasьnь, ʙɵjyk nailijjətlərini, Partija və hɵkymətin və rəhʙərimiz jol. Stalinin xalq sihijjəsinə verdiji jyksək əhəmijjətini gɵstərir.

ATI ʙu ildə 297 gənç təʙiʙ ʙuraqdь.

297 gənç qartal—sosialist sihijjəsinin entuziascьlarь ʙizim ordenli sosialist Azərʙajçanьmьzьn şəhər və kəndlərinə jajьldь.

ATI Stalin Qonstitutsijasьna çavaʙ olaraq ɵz tarix səhifələrinə ʙir ƣələʙə daha jazьr—ʙu da jekun e'tiʙarilə ʙuraqьlmьş təʙiʙlərin jeni rəqəmidir, ʙu rəqəm indi 2286 nəfərə qədər catьr, ʙunun da 875-i tyrk-və 272-si tyrk qadьnьdьr.

Bu il ʙiz həmişəkindən artьq həkim ʙuraqdьq ki, ʙu da partijamьzьn Lenin-Stalin milli sijasəti ƣələʙəsinin daha ʙir təsdiqidir. Bununla ʙiz hər şejdən əvvəl Partija və hɵkymətin qajƣьsьna və ali məktəʙ-

ləri gyndəlik diqqətlə ihatə edən, xoşвəxt ølkəmizin əməkci kytləəri-
nin saƣlamlьƣь myhafəzəsinə gyndəlik atalьq qajƣьsьnь gøstərən şəxsən jol. Stalinə minnətdarьq. Bununla вiz YIQ(в)P ZƏQ-nin doƣru вolşevik rəhвərlijinə, onun myвariz rəhвəri olan jol. L. Berijaja minnətdarьq, onun rəhвərliji altьnda Zaqafqazja вolşevikləri sosializm quruluşunun вytyn çəвhələrində dajanmadan ƣələвə calьrlar.

Bununla вiz, Azərвajçan Q(в)P MQ və BQ və Sovetlər Azərвajçanьnьn ordenli rəhвərlərinin gyndəlik qonqret operativ rəhвərlijinə və jardьmьna minnətdarьq.

297 gənç təвiвin вuraqьlьşь jyksək qvalifiqasijalь вuraqьlьşlardan вiridir, çynky вytyn ølkədə gyçly Staxanov hərəkatьnьn inkişafь tələвələrin və aqademik personalьnьn jaradьçьlьq təşəввysynə və entuziazm hərəkatьna daha artьq jardьm etdi. Elmi-tədqiqat işləri və qadro hazьrlamaq planь genişləndirilmişdi və aqademik tələвlər artьrьlmьşdь. Burada, вytyn gøstəriçilər yzrə ə'la nətiçə almьş gənç təвiвləri xysusi qejd etmək lazьmdьr; вunlardan: Baƣьrov Səttarь, Nəsirli Ləzifəni, Imaməlijeva G., Paşajev Bəxtijarь, Şirozjanь, Qudrjavsev M., Bajramov Ismajьlь, Rəçəвov Rəçəвi, Milova-Tocilovanь, Əlijev Həsəni, M. Şahiçanovanь, Remeri, Isa zadə Həsəni, Quleşa Georgini, Vasina O., Məhərrəmov Jusifi, Şipilovanь, Əsədullajev Əliəsgəri, Axund-zadə Fəjjazь, Qutilovanь, Şeƣoljovanь, Ejvazov Əlaəddini, Oruçov Aƣaвalanь, Kərimov Idrisi, Bəşirov Hadьnь və sajirəni gøstərmək olar.

Sosialist Sihijjə yçyn qvalifiqasijalь mytəxəssislər hazьrlanmasьnda jyksək qvalifiqasijalь mytəxəssis professorlar, dossentlər və assistentlər ən aqtiv iştirak etmişlər. Bunlardan: əməkdar elm xadimləri prof. Şiroqoƣorov, Mir-Qasьmov, Okinşevic, Il'in, ordenli-prof. Topciвaşev, professorlardan: Şaxtaxtinsqaja, Əliвəjov, Ismajьl zadə, Milman, Jeƣorov, Afonski, Rostovsev, Cerniqov, Tarnoƣradski, Mgeвrov, Truвin, Ammosov, Hysejnov Ç, Ştejn, Əfəndijev Əmin, Sultanov M., və i. a. dosentlərdən: M. Hysejnov, Mir-Səlimov, Jəquвov F, Nurijev, Jəquвov M. X, Balakişijev, Atajev, Tatevosov, Haçь-Qasьmov, Musaвeqova, Məhəmmədov Z., Əlijev H., Mailjan, Aвdullajev Ç, Qurвanov G., Meliqov M. M.

Sosialist sihijjəsinin вir çoq вuraqьlmьş entuziasçьlarь son dovlət imtihanьnь verdikdən sonra Ordenli Azərвajçanьn rajonlarьna praqtiki işə getmək yçyn həvəslə øz razьlьqlarьnь verdilər.

Biz, gənç entuziazçь təвiвlərimizin sosialist vətənimizin şəhər və kənd əməkçilərinin saƣlamlьƣь işində, neft və pamвuq planьnь jerinə jetirmək işində partija və hokymətin qərarlarьnь həjata keçirmək uƣrunda daha artьq ƣejrətlə çarpьşaçaqlarьna təmamilə əminik.

Bizim, əziz вuraqьlanlarьmьz yçyn diləjimiz вudur ki, onlar вundan вelə dəxi вizim вøjyk çiçəklənən və şən həjatlь ølkəmizin xejri yçyn partija və hokymətin çьqardьƣь qərarlarьnь jerinə jetirmək yzrə sihijjə çəвhəsində entuziast oluв, øzlərinin gøzəl вiliklərini və qyvvətini ordenli Azərвajçanьn zəhmətkeşləri xejrinə versinlər.